

**ТЕМА 2. Менеджмент організацій міського
господарства**

з навчальної дисципліни

“Вступ до менеджменту”

Лектор, д-р екон. наук, професор Новікова М. М.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

1. Організації міського господарства.
2. Склад і структура міських систем.

ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В американському менеджменті **організація** визначається як «група людей, діяльність яких свідомо координується для досягнення загальної мети або цілей». Таке трактування дозволяє розглядати проблематику організацій комплексно — від дослідження причин їх виникнення і організаційного оформлення до побудови ефективних організацій (вибору оптимальних організаційних форм і структур, проведення організаційних змін і т. ін.).

Організації можна класифікувати на формальні і неформальні.

Формальну організацію характеризує певний порядок, зафіксований в статуті, правилах, планах, нормах поведінки, що дозволяє свідомо координувати соціальні взаємодії в колективі для досягнення конкретної загальної мети.

Неформальна організація ґрунтується на товариських стосунках, особистому виборі зв'язків, вона відображає реальне положення справ, яке може не відповідати формальній організації і виявляється в наявності «малих» груп (до 10 осіб). Соціальні взаємодії в неформальній організації не мають загальної свідомо координованої мети.

ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В міському господарстві **формальні організації** представлені організаціями, що функціонують у життєзабезпечуючих, соціальних, економічних, виробничо-технологічних системах міста, наприклад, комунальне підприємство “Харківські теплові мережі”, приватна структура “Міжнародний аеропорт “Харків””.

СКЛАД І СТРУКТУРА МІСЬКИХ СИСТЕМ

В міському господарстві функціонують і розвиваються організації, що є суб'єктами господарювання різних організаційно-правових форм таких систем:

- система життєзабезпечення міста;
- соціальна система;
- економічна система;
- виробничо-технологічна система.

Кожна з вищеназваних систем має свої складові, а саме:

1. Система життєзабезпечення міста включає такі підсистеми:

1.1. Житлова підсистема:

- будівництво та капітальний ремонт;
- ринок житла (первинний та вторинний);
- обслуговування житла, поточний ремонт;
- експлуатація житла;
- благоустрій територій, збір і вивіз сміття.

СКЛАД І СТРУКТУРА МІСЬКИХ СИСТЕМ

1.2. Підсистема харчування:

- виробництво продуктів харчування;
- харчовий ринок;
- споживання продуктів харчування;
- послуги організацій громадського харчування.

1.3. Підсистема виробництва та споживання промислових товарів і послуг:

- виробництво промтоварів і послуг;
- споживання промтоварів і послуг;
- ринок промислових товарів і послуг.

1.4. Містобудівельна підсистема:

- створення, відтворення та обслуговування міського середовища;
- використання міського середовища;
- туристичне обслуговування.

СКЛАД І СТРУКТУРА МІСЬКИХ СИСТЕМ

1.5. Комунальна підсистема міського господарства:

1.5.1. Сантехнічна:

- забезпечення водою та споживання води (водопровід), очистка води, водовідведення (каналізація);
- очистка міста: збирання, вивіз, утилізація сміття;
- бані, пральні, туалети (надання та споживання послуг).

1.5.2. Енергетична:

- виробництво, забезпечення та споживання електроенергії;
- виробництво, забезпечення та споживання тепла;
- добича, забезпечення та споживання газу;
- енергетичний ринок.

1.5.3. Міській благоустрій:

- шляхове господарство (шляхове будівництво, ремонт, обслуговування, використання шляхів);

СКЛАД І СТРУКТУРА МІСЬКИХ СИСТЕМ

- зелене господарство;
- освітлення міста (створення, ремонт, обслуговування).

1.5.4. Транспортне господарство міста (придбання, ремонт, обслуговування міського транспорту, надання та споживання транспортних послуг).

1.5.5. Готельне господарство.

1.5.6. Побутові та ритуальні послуги.

1.6. Підсистема охорони здоров'я:

- виробництво медичної продукції та надання медичних послуг;
- споживання медичної продукції та послуг;
- ринок медичної продукції та послуг.

СКЛАД І СТРУКТУРА МІСЬКИХ СИСТЕМ

2. Соціальна система міста включає такі підсистеми:

2.1. Підсистема соціального захисту населення:

- надання соціальної допомоги;
- отримання соціальної допомоги;
- соціальне страхування.

2.2. Підсистема безпеки (надання та використання послуг з безпеки життєдіяльності населення та правового захисту).

2.3. Підсистема влади: державної на містах, місцевого самоврядування, судової.

2.4. Інституціональна підсистема.

2.5. Інформаційно-комунікаційна підсистема:

- створення, ремонт, обслуговування інформаційно-комунікаційних об'єктів;
- надання та використання інформаційно-комунікативних послуг.

СКЛАД І СТРУКТУРА МІСЬКИХ СИСТЕМ

2.6. Підсистема громадських інститутів.

2.7. Підсистема трудових відносин:

- створення нових робочих місць;
- забезпечення продуктивного використання робочих місць;
- забезпечення зайнятості населення.

3. Економічна система міста включає такі підсистеми:

3.1. Підсистема товарного виробництва за видами економічної діяльності.

3.2. Підсистема товарного споживання.

3.3. Фінансова підсистема.

3.4. Підсистема бюджетування.

3.5. Ринкова інфраструктура (продаж та споживання товарів, послуг, акцій, валюти та таке ін.).

3.6. Податкова підсистема.

СКЛАД І СТРУКТУРА МІСЬКИХ СИСТЕМ

3.7. Операцій з комунальним майном.

4. Виробничо-технологічна система міста включає такі підсистеми:

4.1. Підсистему виробництва товарів і послуг за видами економічної діяльності.

4.2. Підсистему споживання товарів і послуг.

Всі системи та підсистеми міського господарства в процесі функціонування мають розвиватися на основі створення нових знань і використання результатів наукових досліджень у освітньому процесі, а також в економічному та суспільному розвитку!